

Dijital Çağda Spor Araştırmaları 2

Editörler:

Prof. Dr. Fatih Kıyıcı

Doç. Dr. Yunus Sinan Biricik

Doç. Dr. Vahdet Alaeddinoğlu

Published by

Özgür Yayın-Dağıtım Co. Ltd.

Certificate Number: 45503

📍 15 Temmuz Mah. 148136. Sk. No: 9 Şehitkamil/Gaziantep

☎ +90.850 260 09 97

📞 +90.532 289 82 15

🌐 www.ozgurayinlari.com

✉ info@ozgurayinlari.com

Dijital Çağda Spor Araştırmaları II

Sports Research in the Digital Age II

Editörler: Prof. Dr. Fatih Kıyıcı • Doç. Dr. Yunus Sinan Biricik • Doç. Dr. Vahdet Alaeddinoğlu

Language: Turkish

Publication Date: 2023

Cover design by Mehmet Çakır

Cover design and image licensed under CC BY-NC 4.0

Print and digital versions typeset by Çizgi Medya Co. Ltd.

ISBN (PDF): 978-975-447-709-2

DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub223>

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>
This license allows for copying any part of the work for personal use, not commercial use, providing author attribution is clearly stated.

Suggested citation:

Kıyıcı, F. (ed), Biricik, Y. S. (ed), Alaeddinoğlu, V. (ed) (2023). *Dijital Çağda Spor Araştırmaları II*.

Özgür Publications. DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub223>. License: CC-BY-NC 4.0

The full text of this book has been peer-reviewed to ensure high academic standards. For full review policies, see <https://www.ozgurayinlari.com/>

Metaverse ve Endüstri 4.0'ın Sporcu Beslenmesi ile Fiziksel Aktiviteye Etkisi

Şükran Dertli³

Muhammet Emin Dertli⁴

Özet

Günümüzde dijital dönüşüm teknolojileri ile birlikte beslenme, fiziksel aktivite ve egzersiz alışkanlıkları da değişim ve gelişim göstermektedir. Özellikle bu durum yeni teknolojik trendlerden biri olan metaverse teknolojisinin beslenme ve spor ile bütünleşmesinin gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. Çünkü sporcular için beslenme, fiziksel aktivite ve teknoloji arasındaki etkileşim önem arz etmektedir. Bu bakımdan spor, beslenme, dijital dönüşüm konusu en dikkat çeken konular arasındadır. Önceki çalışmalara bakıldığı zaman literatürde araştırma konusuna yönelik eksiklikler bulunduğu tespit edilmektedir. Bu çalışma metaverse'ün sporcu beslenmesi ve sporcu sağlığına yönelik etkisinin araştırılması ve belirlenmesi açısından özgün bir çalışmadır. Dolayısıyla bu araştırmanın temel amacı spor endüstrisinde yaşanan dijital dönüşümün sporcu performansı ve beslenmesi üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu doğrultuda endüstri 4.0 ve metaverse'ün sporcu sağlığına ve beslenmesine etkisi ikincil verilerden yararlanarak teorik çerçevede sunulmaktadır. Çalışma sonucunda spor ve sağlığın disiplinlerarası çalışma alanı olduğu belirlenmektedir. Spor ve sağlık arasındaki doğrudan ilişki uzun ve sağlıklı yaşamı beraberinde getirmektedir. Sporcuların performanslarının ve verimliliklerinin geliştirilmesinde beslenmenin önemli rol oynadığı bulgusuna ulaşılmaktadır. Bu doğrultuda endüstri 4.0'da yaşanan değişim ve dönüşümlerin sporcuların beslenmesine, sağlığına ve performansına katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmaktadır. Fakat endüstri 4.0 ile metaverse'ün sporcu beslenmesi ve sporcu sağlığına yönelik etkisi net bir şekilde belirlenmemektedir. Çünkü bazı çalışmalarda metaverse'ün beslenme,

3 MSc, Atatürk Üniversitesi, Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Spor Yönetimi, Erzurum, Türkiye, sukrandertli25@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9901-5349

4 Öğr. Gör., Atatürk Üniversitesi, Horasan Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Teknolojileri, Erzurum, Türkiye, emindertli@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4309-6201

Kaynakça

- Ahuja, A. S., Polascik, B. W., Doddapaneni, D., Byrnes, E. S., & Sridhar, J. (2023). The digital metaverse: Applications in artificial intelligence, medical education, and integrative health. *Integrative Medicine Research*, 12(1), 100917. <https://doi.org/10.1016/j.imr.2022.100917>
- Akalın, B., & Veranyurt, Ü. (2022). Spor endüstrisinde dijital dönüşüm ve metaverse. *Sağlık Profesyonelleri Araştırma Dergisi*, 4(1), 57-64. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jhpr/issue/68906/1060839>
- Akpolat, İ., & Çelik, F. (2023). Elit genç atletlerin beslenme durumunun değerlendirilmesi. *Dicle Tıp Dergisi*, 50(2), 255-268. doi:10.5798/dicletip.1313413
- Arslan, M. (2018). Beslenme alışkanlıkları ve fiziksel aktivite düzeylerinin analizi: Marmara üniversitesi öğretim üyeleri üzerine bir çalışma. *Dicle Tıp Dergisi*, 45(1), 59-69. doi:10.5798/dicletip.407246
- Aydın Aslaner, D. (2022). Dijital çağda tüketicinin duyularına hitap etmek: Çoklu duyuşal pazarlama üzerine bir araştırma . *Kabramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 698-722. doi:10.33437/ksusbd.1138427
- Aydın, N. A., Yılmaz, H. K., Ergüden, B., & Derya İpek, K. (2020). Profesyonel sporcularda beslenmenin planlanması. *Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 83-88. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/999293>
- Aydoğdu, V. (2023). Dijitalleşen spor medyası: İzleyici kanaatlerinin incelenmesi. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 13(3), 848-857. doi:10.7456/tojdac.1281936
- Belli, E., & Dertli, Ş. (2022). Erzurum'da kış turizminin yöresel ürünler üzerindeki etkisi: Metaverse yönelik kavramsal bir inceleme., (s. 445-446). 6th International Academic Sports Studies Congress.
- Bozkurt Uzan, Ş., & Sevimli, Y. (2020). Gastronomideki robotik uygulamalar ve yapay zeka. *Tourism and Recreation*, 2(2), 46-58. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tourismandrecreation/issue/59266/777446>
- Buyrukoğlu, E., Coşkun, F., Bayındır, M., & Karagöz, S. (2023). Spor medyasında kadının rolü ve medya spor ilişkisi. *Kafkas Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 56-64. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kafkassbd/issue/76363/1262178>
- Camkıran, N., Sersan, V., & Yıldız, K. (2021). Spor ortamında teknoloji kullanımına yönelik bir derleme çalışma. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 162-177. doi:10.31680/gaunjs.913352
- Cengiz, R., & Taşmektepligil, M. Y. (2016). Spor üzerine sosyolojik bir çözümleme: Spor merkezleri (Samsun örneği). *Akademik Bakış Uluslararası*

- Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*(56), 220-240. <https://dergipark.org.tr/en/pub/abuhsbd/issue/32964/366317>
- Çağlayan, M. N., & Uygur, A. (2022). Endüstri 4.0 ve bileşenlerinin e-spor üzerindeki etkileri . *Journal of Tourism Intelligence and Smartness*, 5(2), 101-111. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jtis/issue/71131/1122075>
- Çakır, Z., Gönen, M., & Ceyhan, M. A. (2022). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin metaverse farkındalıklarının incelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 406-418. doi:10.33459/cbubesbd.1179009
- Dertli, Ş., & Belli, E. (2023). Spor, Sosyoloji ve Psikoloji ilişkisini ele alan lisansüstü tez çalışmalarının bibliyometrik incelemesi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(16), 1-21. doi:10.29157/etusbed.1134152
- Devecioğlu, S., & Altıngül, O. (2011). Spor teknolojilerinde inovasyon. *6 th International Advanced Technologies Symposium (IATS'11)*, (s. 46-49). Elazığ. https://dl1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/3343993/9_65203-libre.pdf?1390831420=&response-content-disposition=inline%-3B+filename%3DInnovation_in_Sports_Technologies.pdf&Expires=1691883493&Signature=Ej~OZZIT0u1ZY0mOG6GGI~y4Qc-cHU55WLuXC5dYH6P1bc1Q1nJG6xErYhtntGE
- Duğan, Ö. (2022). Dijital çağda öğrenme aracı olarak oyunlaştırmanın sağlık okuryazarlığı üzerindeki rolü. *TRT Akademi*, 7(14), 262-285. doi:10.37679/trta.960815
- Efendioğlu, İ. H. (2022). Metaverse'e yatırım yapılır mı? Bilgiyi benimseme modeli bakış açısı ile algılanan riskin satın alma yararına etkisi. *9th International Management and Social Research Conference*. İstanbul. <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/2205/2205.15398.pdf>
- Esmer, Y., & Korkmaz Sarıcalar, S. (2022). Örgütsel dönüşümde yeni dijital teknolojilerin rolü. *XVII. IBANESS İktisat, İşletme ve Yönetim Bilimleri Kongreleri Serisi*. Plovdiv. https://www.researchgate.net/profile/Suemeyye-Korkmaz-Saricalar/publication/363345829_Orgutsel_Donusumde_Yeni_Dijital_Teknolojilerin_Rolu-The_Role_of_New_Digital_Technologies_in_Organizational_Transformation/links/6318a400873eca0c006c4cc8/Oerguetsel-Doenu
- Esmer, Y., & Şaylan, O. (2021). Müşteri ilişkileri yönetiminde yeni dijital teknolojilerin kullanımına yönelik nitel bir araştırma. *Balkan & Near Eastern Journal of Social Sciences (BNEJSS)*, 7(4), 71-78. http://ibaness.org/bnejss/2021_07_04/10_Esmer_and_Saylan.pdf
- Gençoğlu, C., Demir, S. N., & Demircan, F. (2021). Sporda beslenme ve ergonomik destek ürünleri: Bir geleneksel derleme . *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(4), 56-99. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunibesyo/issue/67477/971539>

- Göktaş, B. (2019). Pazarlama iletişiminde spor etkinlikleri uygulamaları. 5. *Uluslararası İnsan, Toplum ve Spor Bilimleri Sempozyumu*, (s. 91-98). Antalya. https://www.researchgate.net/profile/Benbattouche-Ahmedabdellhakim/publication/360355661_allwm_alansanyt_walajtmayt_walryadyt/links/62725ba1973bbb29cc61110b/allwm-alansanyt-walajtmayt-walryadyt.pdf#page=103
- Görgülü, E. (2022). Jean Boudrillard'ın simülasyon kuramı bağlamında metaverse ve gerçeklik. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(74), 727-738. doi:10.7816/ulakbilge-10-74-03
- Güneş, Z. (2021). *Spor ve beslenme - antrenör ve sporcu el kitabı* (11 b.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Güngör Karyagdı, N. (2022). Metaverse dünyasında muhasebe denetiminin geleceğine yönelik bir değerlendirme. *Bulletin of Economic Theory and Analysis*, 7(2), 379-397. doi:10.25229/beta.1180569
- Kalkan, N. (2021). Metaverse evreninde sporun bugünü ve geleceğine yönelik bir derleme. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 163-174. doi:10.30769/usb.1027728
- Kayalı Karakuş, E., & Çiçek, G. (2023). Beden eğitimi öğretmenlerinin beslenme alışkanlıkları ve bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 14(1), 99-114. doi:10.17155/omuspd.1193456
- Mete, M. H. (2023). Dijital oyunların geleceğinde metaverse etkisi. *TRT Akademi*, 8(17), 294-317. doi:10.37679/trta.1198870
- Muslu, M., & Gökçay, G. F. (2019). Teknoloji bağımlısı çocuklarda obeziteye neden olan risk faktörleri. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(2), 72 - 79. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gumussagbil/issue/46106/482807>
- Orkunoğlu Şahin, I. F., & Çiftçi, T. E. (2022). Metaverse'de gerçekleştirilen işlemlerin vergilendirilmesi. *Fiscaoeconomia*, 6(2), 677-698. doi:10.25295/fsecon.1104368
- Özdemir, G. (2010). Spor dallarına göre beslenme. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1-6. doi:10.1501/Sporm_0000000169
- Özdemir, Ö., & Güneren Özdemir, E. (2019). Endüstri 4.0 ve yiyecek içecek işletmelerindeki yansımaları. *IV. Uluslararası Gastronomi Turizmi Araştırmaları Kongresi* (s.87-93). Nevşehir: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi. https://www.researchgate.net/profile/Kuebra-Pektas/publication/344562611_SILIFKE_YORESEL_MUTFAK_KULTURU_UNSURU_OLAN_SILIFKE_YOGURDU_NUN_GASTRONOMI_TURIZMI_ACISINDAN_DEGERLENDIRILMESI/links/5f805569299bf1b53e188ffd/SILIFKE-YOeRESEL-MUTFAK-KUeLTUeRUe-UNSURU
- Özer Kaya, D., Naz Gürşan, İ., Günay Uçurum, S., Emük, Y., Büker, N., & Ongan, D. (2020). Düzenli fiziksel aktivite ve egzersiz alışkanlığı olan

- ve olmayan üniversite öğrencilerinin fiziksel uygunluklarının karşılaştırılması: Ön çalışma. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(3), 249-254 . <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ikcusbfd/issue/57021/753415>
- Özer, E. R., & Tekinşen, K. K. (2021). Akdeniz diyeti ve sağlık. *Akademik Et ve Süt Kurumu Dergisi*(2), 13-23. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aeskd/issue/66211/988627>
- Saraç, O. E., & Eskici, G. (2023). Sporcularda mental yorgunluk bilişsel performans ve beslenme stratejileri: Geleneksel derleme. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*, 15(2), 297-307. <https://avesis.comu.edu.tr/yayin/421d0741-495f-499f-82e2-648bd7c26f34/sporcularda-mental-yorgunluk-bilissel-performans-ve-beslenme-stratejileri-geleneksel-derleme/document.pdf>
- Şentürk, E., & Özer, M. K. (2022). Sporda teknolojik gelişmeler. *Fenerbahçe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 49-63. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/fbujss/issue/74406/1128413>
- Şimşek, A., & Devrecioğlu, S. (2018). Spor endüstrisinde yeni teknolojilerin görünümü. *Uluslararası Beden Eğitimi Spor Rekreasyon ve Dans Dergisi*, 1(1), 20-36. <http://dx.doi.org/10.29228/ispes.1.559>
- Taş, E., & Dertli, Ş. (2022). Covid-19 salgınının spor turizmi pazarlaması üzerindeki etkisinin incelenmesi. Ü. Erdoğan, A. Kara, Ü. Gülhan, Ş. Yıldız, & E. (Kaldırımoglu Türkoğlu (Dü.). içinde (s. 36-37). II. International Symposium Applied Business Management and Economics Researches: Bayburt Üniversitesi.
- Taş, H. Y. (2018). Dördüncü sanayi devrimi'nin (endüstri 4.0) çalışma hayatına ve istihdama muhtemel etkileri. *OPUS International Journal of Society Researches*, 9(16), 1817-1836. doi:10.26466/opus.479123
- Tekin, Z., & Karakuş, K. (2018). Gelenekselden akıllı üretime spor endüstrisi 4.0. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 2103-2111. doi:10.15869/itobiad.428815
- Tekkurşun Demir, G. (2022). Bilişsel gelişime hareket temelli oyunların, fiziksel aktivitenin ve egzersizin etkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları-2022* (1 b.). içinde İstanbul: Efe Akademik Yayıncılık. https://www.researchgate.net/profile/Goenuel-Tekkursun-Demir/publication/359556551_BILISSEL_GELISIME_HAREKET_TEMELLI_OYUNLARIN_FIZIKSEL_AKTIVITENIN_VE_EGZERSIZIN_ETKISI/links/62434bc757084c718b7451db/BILISSEL-GELISIME-HAREKET-TE-MELLI-OYUNLARIN-FIZIKSEL-AK
- Ünlü, Y., & Taş, Z. (2020). Sporda endüstri 4.0 uygulama alanları kapsamında yapılan araştırmalar üzerine bir bibliyografya denemesi. *Journal of Human Sciences*, 17(4), 1149-1176. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/download/6088/3428>

- Yıldız, A. B., & Algün Doğu, G. (2022). Sporda teknoloji kullanımı: Bir metafor çalışması. *Abi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 67-80. doi:10.31592/aeusbed.980957
- Yıldız, K., Kurnaz, D., & Kırık, A. M. (2020). Nomofobi, netlessfobi ve gelişmeleri kaçırma korkusu: Sporcu genç yetişkinler üzerine bir araştırma. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(Özel Sayı), 321-338. doi:10.18026/cbayarsos.669601